

Újra megnyílt a Hagyományok Háza. Két évig tartó, mintegy 7,5 milliárd forintos műemléki helyreállítás és jelentős korszerűsítés után 2018. október 4-én átadták a Kárpát-medencei néphagyományok ápolásán dolgozó Hagyományok Háza otthonát, a Budai Vigadót. Az ünnepségen Orbán Viktor miniszterelnök tartott beszédet. Így fogalmazott: fontos a gyökereink megőrzése és ápolása, az intézmény küldetése, hogy unokáink is magyarok lehessenek.

Székely porta Kismányokon. A bukovinai székelyek hetvenhét évvel Magyarországra érkezésük után is megőrizték kultúrájukat, identitásukat – mondta Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára 2018. október 6-án a Tolna megyei Kismányokon. A Bukovinai Székelyek Országos Szövetségének bukovinai stílusú székely portájának ünnepélyes átadásán a politikus hangsúlyozta: ez a székely ház hirdeti, hogy mi itt a Kárpát-medencében nem csak átutazó vendégek vagyunk, hanem ennek a tájnak ősi lakói, és reméljük, hogy a jövőben is államalkotó nép lehetünk. A portát a bukovinai székelyek búcsú- és zarándoknapján avatták fel hatvan székely hívővel. Az államtitkár később mohácsi látogatása során kiemelte: a kormány olyan erős magyar nemzetben gondolkodik, „*amely vállalja keresztény hitét, a keresztény eszmeiséget, és emellett a magyar nemzethez való ragaszkodást vallja magáénak*” – írta az MTI.

Ásatások az Ördögárokban. A Csörsz-árok (Ördögárok) sánrendszer újabb szakaszát tárták fel régészek a hajdú-bihari Nagykereki térségében az M4-es autópálya építését megelőző régészeti munka során – jelentette be az október 10-én megrendezett sajtótájékoztatón a debreceni Déri Múzeum régészeti igazgatóhelyettese, Dani János. A régészek 5 méter széles, 2–2,2 méter mély külső árkot tártak fel. Az előkerült leletek bizonyítják, hogy valóban védelmi rendszerről van szó, a feltárás során vaskés, vas lándzsahegy, vas nyílhegy és sarló került elő a földből. (MTI, 2018. okt. 11.)

A Nemzet Művészei, 2018. A Magyar Művészeti Akadémia (MMA) kezdeményezésére a magyar Országgyűlés 2013-ban alapította a *Nemzet Művésze* díjat. A díj célja a magyar művészeti életben kimagasló teljesítményt nyújtó, elismert képviselőinek megbecsülése, méltó életkörülményeinek biztosítása. A díjat a *Kossuth-díjas*, 65. életévüket betöltött alkotóművészek nyerhetik el, az elismeréseket minden évben november 5-én, az MMA alapításának évfordulóján adják át. A 2018. évben az alábbi hét hazai művésznek ítelték oda az elismerést. **Budai Ilona** népdalénekes, **Fekete György** belsőépítész, **Kampis Miklós** építész, **Kunkovác László** fotóművész, **Lator László** műfordító, **Orosz István** grafikus és **Rófusz Ferenc** filmrendező.

A hajdú kultúra támogatása. A helyi identitás, a cselekvő közösségek megerősítésére 919 millió forintot nyert a hajdú-bihari önkormányzat a Település- és területfejlesztés operatív program (TOP) pályázatán, az összeget elsődlegesen a hajdú kultúra feltárására fordítják – jelentette be Pajna Zoltán (Fidesz-KDNP), a megyei közgyűlés elnöke a 45. Hajdú-Bihar Megyei Levéltári Napok megnyitóján tegnap Debrecenben. Legendáriumot adnak ki és 3D-s filmet is készítenek a megye történelmi hagyományairól, illetve interaktív bemutató-termet hoznak létre. (MTI, 2018. nov. 14.)

A Bethlen Gábor Alapítvány díjazottjai. A Bethlen Gábor Alapítvány 33. alkalommal 2018. november 15-én a Pesti Vármegyeháza Dísztermében rendezte meg díjátadó ünnepségét. A 2018. év *Bethlen Gábor-díjasa* **Komlóssy József** erdőmérnök, kisebbségi jogvédő politikus, az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniójának alelnöke lett. Az első *Márton Áron-émlékérm*t **Barsi Balázs** ferences szerzetes, író, hitszónok több évtizedes kiemelkedő szolgálataért vehette át. Kissé rendhagyó, de nem szokatlan módon *Márton Áron-émlékérm*t kapott **dr. Heltai György** vegyész és a **Heltai „nagycsalád”**. Mivel az alapítvány egyik hagyománya az elcsatolt nemzetrészek kiemelkedő személyiségei közösségi szolgáltatának értékelése is, ezúttal a Felvidéken élő **Pék László** tanárt, oktatáspolitikust, a Szlovákiai Magyar Pedagógusszövetség korábbi elnökét szintén *Márton Áron-émlékérm*mel jutalmazták. Az idei *Tamási Áron-díjat* **Papp Endre** irodalomtörténésznek, a *Hitel* folyóirat főszerkesztőjének adományozta a kuratórium. Az alapítvány idei hagyományos *Trianon 98 – Teleki Pál* emlékező estjén *Teleki Pál-érm*et kapott **Zabolai Csekme Éva** magyar érdekvédő is, aki azonban betegsége miatt akkor nem tudta átvenni a díjat, de november 15-ére hála Istennek felépült. Idén újra kihirdették a „Székelyföld jövőjéért” ösztöndíj eredményét is. A díjat ezúttal két fiatal tehetséges székelyföldi diáknak, a sepsiszentgyörgyi **Boér Máténak** és a baróti **Medgyesi Attilának** ítélték oda.

Új madárfajt figyeltek meg Magyarországon. Egy hazánkban eddig bizonyítottan nem észlelt madárfajt, lazúrcinegét figyelt meg és fotózott le három madarász 2018. november 18-án a szegedi Fehér-tó nádasában – közölte a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület szóvivője. Orbán Zoltán jelezte: a lazúrcinege megjelenésében és viselkedésében a nálunk is gyakori kék cinegére hasonlít, de farka hosszabb, a sapkája kék, a test alsó részének sárga színét pedig fehér helyettesíti. A lazúrcinege ázsiai elterjedésű faj, Magyarországhoz legközelebb Fehéroroszország és Ukrajna határvidékén fészkel egy jelentős kiterjedésű, szigetszerű állománya – tette hozzá. Orbán Zoltán kiemelte: a tegnapi lazúrcinege-megfigyeléssel 418-ra emelkedett Magyarország madárfajainak száma, ami az Európában eddig előfordult 780 körüli madárfajsámot, hazánk földrajzi elhelyezkedését és méretét figyelembe véve jónak számít. – A madárról jó minőségű, bizonyító erejű fotók is készültek, így a Nomenclator-bizottság szokásos ellenőrzése után a madár valószínűleg gond nélkül felkerül a hazai fajlistára – hangsúlyozta a szóvivő. (Magyar Idők, 2018. nov. 20. 16. old.)

Lovas szobrot kapott Árpád fejedelem. 2018. november 30-án felavatták Árpád fejedelem lovas szobrát a Budapest III. kerületi Katinyi mártírok parkjában. Az ünnepségen Tarlós István főpolgármester és Gyimesi Róbert, az Óbudai Árpád Gimnázium igazgatója mondott beszédet. Budapesten eddig nem volt olyan önálló köztéri szobor, amely Árpád fejedelmet ábrázolja. A Hősök terén található Millenniumi emlékmű középső oszlopának talapzatánál, a honfoglaló hét vezér élén áll Árpád fejedelem. A fővárosi önkormányzat az év elején írt ki művészeti pályázatot a szoborra. A 2,5 méter magas, 510 kilogramm súlyú monumentális szobor Oláh Mátyás László budapesti szobrászművész alkotása, a felvidéki Galántán öntötték formába. (Magyar Idők, 2018. dec. 1. 17. old.)

Megújul a tihanyi apátság és környezete. Megújul a tihanyi apátság és környezete 2020 őszére. A Balaton-parti települést mintegy 1,9 milliárd forint uniós forrásból fejlesztik. Tószoki Imre, Tihany polgármestere (Fidesz–KDNP) a városban 2018. december 6-án sajtótájékoztatón elmondta, hogy a beruházásnak köszönhetően létrejön egy szórakoztatóközpont, megújul az apátság és a Mádl Ferenc tér közötti lépcső, felújítják az apátság belső

tereit, múzeumpedagógiai foglalkoztatót alakítanak ki és felújítják a kiállítóteret. Hozzá-
tette: 2030-ig 52 fejlesztési programot valósítanak meg a településen. (MTI)

Madárvédelmi megállapodást írtak alá. A védett és fokozottan védett madarakat veszélyeztető mérgezések visszaszorítása érdekében együttműködési megállapodást írt alá Rácz András, az Agrárminisztérium környezetügyért felelős államtitkára, Balogh János országos rendőrfőkapitány és Halmos Gergő, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület igazgatója. A 2018. december 6-án Dunakeszin aláírt megállapodás célja, hogy folytatódhasson a méregkereső kutyák képzése – emelte ki az államtitkár. (Magyar Idők, 2018. dec. 7. 5. old.)

Átadták a megszépült soproni utcákat. A Modern városok program keretében, 1,98 milliárd forint kormányzati támogatásból elkészült a soproni történelmi belváros utcáinak, tereinek rekonstrukciója, a fejlesztést 2018. december 6-án adták át. Gyopáros Alpár, a modern települések fejlesztéséért felelős kormánybiztos beszédében azt hangoztatta, hogy országos szinten jól halad a Modern városok program, mert a 3700 milliárd forintos keret mintegy harmadát már lekötötték a települések. Fodor Tamás (Fidesz–KDNP) polgármester arról beszélt, hogy a 2017 februárjában megkezdett munkálatok során először kicserélték vagy javították a közműveket, majd mintegy tízezer négyzetméteren kicserélték a burkolatot. (Magyar Idők, 2018. dec. 7. 5. old.)

Prima Primissima díjasok. Tíz kategóriában tizenhatodik alkalommal vehették át a *Prima Primissima* díjakat a magyar szellemi élet, a művészet, a tudomány és a sport jeles képviselői a budapesti Müpában 2018. december 7-én megrendezett gálaesten. Az ünnepségen a következők vehették át az elismerést. *Magyar irodalom:* **Görgey Gábor** író, költő; *Magyar színház- és filmművészet:* **Szirtes Ági** színész; *Magyar képzőművészet:* **Korniss Péter** fotográfus; *Magyar tudomány:* **dr. Sótornyai Péter** orvos, patológus, egyetemi tanár; *Magyar oktatás és köznevelés:* **dr. Falus Iván** pedagógus, egyetemi tanár; *Magyar építészet és építőművészet:* **Nagy Csaba** építész; *Magyar sajtó:* **Portfolio.hu** gazdasági portál; *Magyar sport:* **Dr. Magyar Zoltán** tornász; *Magyar népművészet és közművelődés:* **Kallós Zoltán Alapítvány** (Válaszút); *Magyar zeneművészet:* **Fischer Ádám** karmester.

Felújították az esztergomi Kerek-templomot. Erdő Péter esztergom–budapesti érsek megáldotta az esztergomi Szent Anna-templom homlokzatát, miután három évig tartó munkálatokat követően elkészült a közismertebb nevén Kerek-templom külső felújítása. – A templom Esztergom egyik jelképe, az ismét régi fényében ragyogó kupola talán a legszebb dísz ennek a közösségnek a karácsonyfáján – fogalmazott a bíboros a szentmise homíliájában. A templom felújítása során újjáépítették a nagy kupolát: kicserélték favázának több mint felét, és aranszínű vörösréz lemezekkel burkolták a csaknem kétezer négyzetméternyi felületet. A szerkezet fölötti kis kupola szintén felújításra szorult, ugyanis még a második világháborúban találat érte, és azóta egy tizenöt centiméter átmérőjű lyuk volt rajta. (MTI, 2018. dec. 10.)

Erdély településeinek grafikus ábrázolásai. Szalai Béla *Iconographia locorum Transsylvaniae* címmel magyar, román és angol nyelven megjelent kötete Erdély településeinek 1544 és 1800 között készült grafikus ábrázolásait gyűjti egybe és mutatja be. Szalai Béla munkája felbecsülhetetlen látképgyűjtemény, ezenfelül egyedülálló katalógusa Erdély ikonográfiá-

jának – hangsúlyozta Tamás Sándor, a Kovászna Megyei Tanács elnöke a könyv magyarországi bemutatóján 2018. december 10-én a Magyar Tudományos Akadémia könyvtárában. A szerző az Erdély településeit ábrázoló látképeket, hadirajzokat, festményeket, adományleveleket, emlékérmeket, emléklapokat, céhleveleket gyűjtötte össze, azonosította be, rendszerezte és magyarázta meg. Összesen 65 település 650 felkutatott és részletesen leírt ábrázolása szerepel a könyvben. A kötet az 1000 év Erdélyben, 100 év Romániában programban készült, a 380 oldalas színes kötet az ArtPrinter Könyvkiadó, a Székely Nemzeti Múzeum és a kolozsvári Iskolaalapítvány közös gondozásában jelent meg. (MTI)

Veszprém lesz Európa kulturális fővárosa. Veszprém pályázatát támogatja az Európa kulturális fővárosa 2023 címre a projekt független nemzetközi szakértői testülete. Aiva Rozenberga, a testület elnöke az eredményhirdetés előtt hangsúlyozta: rengeteg nagyszerű kezdeményezéssel, haladó gondolattal találkoztak mindhárom döntős város pályázatában, ezért Debrecen, Győr és Veszprém is megérdemelné a címet. Porga Gyula, Veszprém polgármestere elmondta: pályázatukban nagy hangsúlyt helyeztek az összefogásra – kétszáz balatoni, valamint bakonyi településsel működnek majd együtt a programsorozat megvalósításában. (MTI, 2018. dec. 15.)

Megszépül a diósgyőri vár. Több mint tízmilliárd forint többlettámogatást ítélt meg a kormány a diósgyőri vár további rekonstrukciójára – olvasható a *Magyar Közönyben*. A vár újjáépítésének második üteme és a környékének rendezése összesen 16 milliárd forintból valósul meg, és várhatóan 2021-ben fejeződik be. Ezzel egyidejűleg a Miskolctapolcai Strandfürdő csaknem 13 milliárdos támogatásáról szóló okirat is elkészült. „A kormányzati forrásoknak köszönhetően Miskolc lesz Közép-Európa legmesésebb vára és az egyik legmodernebb fürdőkomplexuma” – hangsúlyozta közleményében a miskolci önkormányzat. (Magyar Idők, 2019. jan. 2. 4. old.)

Megrendelőlap

Megrendelem a Honismeret című folyóiratot ..... példányban.

Az előfizetési csekket az alábbi címre kérem:

Név: ..... irányítószám: .....

Cím: .....

...

Az előfizetés díja egy évre: 2520,-Ft

A megrendelőlapot kérjük a Honismeret Szövetség címére visszaküldeni:

1370 Budapest, Pf. 364. Tel./fax:327-77-61

Dátum: ....

aláírás

A Komlosaurus rekonstrukciós rajza
(Pecsics Tibor grafikája, Makádi László cikkéhez)

Gólyatöcs, Marokkó, 2018
(A szerző felvétele, Selmeczi Kovács Ádám cikkéhez)

670 Ft

Stara Wies kéttornyú barokk temploma (Udvarhelyi Nándor cikkéhez)